

BBABAC - Bacheloroppgave

På hvilken måte kan fritidsaktiviteter påvirke utsatte barns utvikling og læring videre i livet?

Det samfunnsvitenskapelige fakultet

Bachelor i barnevern

Universitet i Stavanger, mai 2024

Innehållsförtegnelse

1. INLEDNING	3
1.1 Bakgrund till val av tema	3
1.2 Problemställning og avgränsning	3
1.3 Begrepsförklaring	4
1.3.1 Fritidsaktivitet	4
1.3.2 Utsatta barn	5
1.3.3 Barns utveckling	5
1.4 Barnevernsfaglig relevans	6
1.5 Uppgiftens avsikt	6
1.6 Uppgiftens disposition	6
2. TEORI	7
2.1 Familjer med en låg socioekonomisk status	7
2.3 Tal- og språkstörningar	9
2.4 Lek	10
2.5 Vardagslivet som utveckling för barnen	10
2.7 Barnkonventionen art 31	12
2.8 Grunnloven	13
2.9 Maslows behovspyramid	13
3. METOD	14
3.1 Val av metod	14
3.2 Datainsamling	15
3.3 Val av litteratur	16
3.4 Analys	16
3.5 Studiens trovärdighet	16
3.6 Etiska övervägande och kvalitetssäkrande	18
4. RESULTAT	19
4.1 Likheter och skillnader mellan artiklarna	22
4.2 Konsekvenser och exponering	22
4.3 Effekt av fritidsaktivitet för barnen	24
5. DISKUSSION	25
5.1 Kognitiva utvecklingen via fysisk aktivitet	25
6. AVSLUTNING	30
7. LITTERATURLISTE	32
Bibliografi	32

1. INLEDNING

1.1 Bakgrund till val av tema

Hela världen drabbades av en stor pandemi år 2019 vilket fick stor påverkan på Norge som land. Pandemin fick namnet covid-19 (Krane et al., 2021, s. 2). Pandemin medförde många begränsningsåtgärder mot personer i samhället vilket påverkade barn och ungas vardagsliv. Åtgärder var exempelvis att skolor och förskolor stängdes ner en viss period, och att barnen då blev begränsade i socialiseringen med andra människor. De barn som redan var utsatta i samhället kan ha blivit ännu mer utsatta under pandemin, exempelvis genom att det kan ha uppstått en tuffare ekonomisk situation för familjerna.

En annan viktig faktor i barns uppväxt och utveckling är att ha en fritidsaktivitet att gå till. Många norska fritidsaktiviteter blev också stoppade under pandemin. Detta i sin tur medförde att barn och unga förlorade en viktig arena och fysisk aktivitet som kunde vara väldigt betydelsefullt för barnens sociala liv och mentala/fysiska hälsa.

Det finns tidigare forskning som visar att tillgång till olika arenor som skolor, förskolor och fritidsaktiviteter medför en beskyddande faktor för barnen, speciellt riktat mot de barnen som redan är i en utsatt del av det norska samhället.

1.2 Problemställning og avgränsning

Vi lever i en värld som är globaliserad, vilket leder till att många människor har kopplingar till och kan ha en nära relation till andra länder än Norge som land och exempelvis ett annat hemspråk som modersmål än norska (Rugkåsa, 2018, s. 183).

En viktig aspekt för en barnevernspedagog är att sätta sig in i och få förståelse för hur exempelvis diskriminering eller rasism medför stor risk för att hamna i utanförskap i samhället. Vidare behöver insikt finnas i hur detta kan påverka barnen och familjerna som lever i en minoritet, hur deras vardagslivet kan påverkas av detta och hur dem egentligen har det som individer.

Några grundläggande faktorer för att människor ska lära sig nya saker är att uppleva en form av trygghet på arenan, känna samhörighet och bli bekräftad för den man är som person (Gjertsen et al., 2018, s. 164). Många barn i det norska samhället har behov av extra stöd och individuella anpassningar utifrån personens förutsättningar, förmågor och utmaningar för att kunna behärska krav från skolgången eller för att klara att behärska en social kompetens.

Forskning visar att familjer i minoritet är en överrepresenterad del för att bli exkluderad i samhället och uppleva fattigdom. Detta kan exempelvis visa sig tydligt på bostads- och arbetsmarknaden, vilket kan ha en påverkan i de utsatta barnens möjligheter till god uppväxt och liv.

Som barnevernspedagog i arbetet med utsatta barn är det viktigt att ta hänsyn till olika kulturella skillnader och att se på helhetssituationen för dessa barn, exempelvis genom att ha en förstående och tillnärmande blick till barnens liv och situation i familjen (Rugkåsa, 2018, ss. 183-184).

På bakgrund av detta har jag valt följande problemställning:

På vilket sätt kan fritidsaktiviteter påverka utsatta barns utveckling og lärande vidare i livet?

Avgränsningar innanför uppgiften är att förhålla mig till barns utveckling och lärande kopplat mot fritidsaktivitet i åldersspannet 1 år till 12 år. Andra avgränsningar är att se på utsatta grupper innanför fattigdom, låg-inkomstfamiljer och familjer i minoritet.

1.3 Begrepsförklaring

1.3.1 Fritidsaktivitet

Definitionen av fritid hänvisar till all tid som du är såkallat ledig från skola, jobb och andra uppgifter i hushållet (Länsstyrelsen, 2023). Fritid är en tid då det är valfritt att använda sin tid precis som man vill.

Några exempel på fritidsaktiviteter kan vara deltagande i en idrottsklubb, vara aktiv inom musik eller till exempel teater. En fritidsaktivitet behöver inte vara en fysisk aktiv sak, utan kan också innefatta att spela dataspel eller att läsa en bok.

1.3.2 Utsatta barn

Det finns många olika svar på vad som egentligen är en bra barndom för barn (Øverlien et al., 2016, s. 11). Uppväxten och barndomen hos olika barn är väldigt varierande, ser olika ut och har en stor mångfald. Detta beroende på att barnen föds in i familjer med olika förutsättningar som olika familjeförhållande, levnadsvillkor och värderingar, samt vilken grad av välfärd familjen har.

Vad som egentligen är en bra uppväxt är subjektivt. Barnen själva kan ha olika uppfattningar om vad som är positivt och berikande i sina liv, men det är inte säkert att föräldrarna uppfattar detta på samma sätt eller delar barnets uppfattning.

Några menar på att barndomen till barnet kan betraktas som bra trots att den kan se väldigt olika ut utifrån olika uttryck och typer av uppväxt. Vissa barn upplever trauman och har/får erfarenheter som kan sätta djupa spår i dem. Det kan röra sig om barn som har blivit utsatta för exempelvis våld i nära relation, sexuella övergrepp eller andra traumatiska händelser som exempelvis flytt från ett land i krig (Helsedirektoratet, 2019).

Definitionen av utsatta barn är barn och unga som löper en större risk att utveckla olika problem och svårigheter, vilket kan leda till att de får en begränsad grundläggande utbildning. Detta kan medföra stora konsekvenser för barnen i framtiden. Barnen kan bli marginaliserade och kan få utmaningar i och påverkan på sitt framtida liv gällande utbildning och arbete.

1.3.3 Barns utveckling

Utvecklingen kan förklaras som en serie kopplat till en rad olika mönster med olika förbindelser på ett dynamiskt nivå (Sommer, 2018, ss. 39-40). En persons utveckling kan ändra form mellan exempelvis en förändring eller vara motsatsen till en stabilitet.

Utvecklingen kan i ena stunden vara under full kontroll för att det i nästa steg uppstå något som blir ett fullständigt kaos för personen.

Utvecklingen sker inte som en enstaka rak linjär utveckling, utan pågår i många olika riktningar samtidigt. Ju längre tiden går, ju svårare och tyngre kan det bli att välja en annan form av utvecklingsriktning. Därav kan det ha stor betydelse för barn att få tidigt stöd eller ett tidigt ingripande i barnens barndom, som i sin tur kan bidra till en positiv utvecklingsriktning åt barnen.

1.4 Barnevernsfaglig relevans

En barnevernspedagog möter unga personer i samhället, de som är utsatta som barn och deras familjer via ett helhetligt sammanhang (Fellesorganisasjonen, u.d.). Huvudmålet är att skapa en bra och god omsorg för ungas och barns liv; att de får känna samhörighet och tillhörighet, en form av mästrande av deras liv, och att få vara delaktiga i sina egna liv via en form av brukarmedverkan för barn och unga.

De barn som lever i fattigdom är en grupp som är väldigt sårbar i det norska samhället (Aalaei, 2017, s. 253). Dessa barn har lika stora rättigheter att få delta i fritidsaktivitet som alla andra barn i det norska samhället, men är i extra behov av skydd och stöd för sina rättigheter.

1.5 Uppgiftens avsikt

Avsikten med denna uppgiften är att skapa en djupare förståelse innanför temat runt en barnevernspedagos arbete kopplat till utsatte barn och fritidsaktivitet. Detta genom att belysa temat med hjälp av tre vetenskapliga artiklar som bygger på uppdaterad och nyare forskning rörande dagens samhälle för utsatta barn.

1.6 Uppgiftens disposition

Uppgiftens teoridel som inkluderat det inledande kapitlet kommer visa på olika teorier som längre fram i arbetet också kommer att användas i mitt diskussionskapitel. Uppgiftens metod-

del kommer att innehålla redogörande för utförandet av arbetsprocessen via hänvisningar till olika sök, olika tolkningar och olika analyser. En uppbyggd litteraturmatriks kommer visa denna processen.

Resultatdelen kommer visa en sammanfattning av mina valda artiklar. Resultatdelen kommer också innehålla olikheter och likheter mellan de valda artiklarna. Konsekvenser och exponering av valda artiklar kommer att nämnas i resultatkapitlet, samt om effekten av fritidsaktiviteter för barn.

Vidare i studien kommer diskussionskapitlet som behandlar frågan runt den kognitiva utvecklingen för barn kopplat mot fysisk aktivitet. Studien kommer avslutas med en avslutning och en litteraturlista på valda artiklar och pensum innanför det valda temat.

2. TEORI

I detta kapitlet kommer jag att presentera relevanta teorier som sätter min problemställning i fokus. Teorier som presenteras kommer dels vara runt lagar och barnkonventionen som är till för att ge barnen en trygg och bra fritid.

Människans behovspyramid och barns utveckling via lek och kommunikation kommer också presenteras i detta kapitlet. Likaså kommer teori runt barns tal och språkstörningar att presenteras.

2.1 Familjer med en låg socioekonomisk status

Via boken (Studsørød et al., 2019, ss. 136-137) så är en grupp av människor överrepresenterad i barnevernet, som är familjer med en låg socioekonomisk status. Det är familjer som har en låg inkomst av lön varje månad eller ingen lön alls. Det kan också vara förekommande att familjer saknar arbete eller står långt ifrån arbetsmarknaden.

Som barnevernspedagog ute i fältet behövs en helhetsförståelse för hela familjens situation för att förstå varför denna grupp är överrepresenterad i barnevernet. Att familjer innanför

barnevernet har en låg socioekonomisk status behöver inte per automatik betyda att det är ekonomin i sig själv som är orsaken bakom behovet av åtgärder från barnevernet.

Socioekonomisk status delas in i två kategorier sett utifrån barns omsorgsliv och uppväxt. Den ena kategorin familjeinvesteringsperspektivet ”vektlegger at tilgang på ressurser i seg selv har betydning fordi penger fungerer som betingelser for å realisere muligheter” (Studsrød et al., 2019, s. 137).

Begränsade resurser som dålig ekonomi hos exempelvis föräldrar medför begränsande möjligheter att investera i saker som har positiva konsekvenser för barnen. Detta kan exempelvis vara att köpa leksaker eller få möjlighet att delta i fritidsaktiviteter/vardagliga aktiviteter. Påverkan detta medför är att barnen får begränsade eller mindre resurser av det som kan medföra/bidra till en positiv utveckling för barnen.

Nästa kategori beskrivs som familjestressförklaringen som belyser belastningarna och konsekvenserna som kan uppstå via avsaknad av resurser, som kan bidra till sociala problem för familjen och barnen. Att ha/leva med knappa resurser kan medföra en form av stress. Stressen i sin tur riskerar ökad konfliktnivå i familjen och kan bli till en stor belastning för familjen. Konfliktnivå och stressen kan medföra att föräldrarnas förmåga att fungera som närmsta resursperson för barnen reduceras.

Flera undersökningar har påvisat att familjer och barn som lever en längre tid som låginkomsttagare också lever i stress. Man ser också en koppling mellan att leva i socioekonomisk belastning och av detta få psykiska belastningar.

2.2 Barnfattigdom i Norge

År 2021 var det hela 111 700 barn (11.3 procent av alla barn) i Norge som bodde i en familj med låg inkomst (Bufdir, 2023). Denna procentandelen har gått ner med 0,4 procent i jämförelse med året 2018. Det är positivt med en minskning, men samtidigt är antalet barn som lever i- eller en grad av låg inkomst fortfarande högt satt i Norge.

6 av 10 barn i låginkomstgruppen är representerad av barn som har en invandrarbakgrund, varav många kan ha kommit till Norge som flyktingar eller har blivit födda i Norge av föräldrar som har kommit som flyktingar till Norge.

Ett samband hos föräldrarna kan även ses med låg utbildning, liten grad av deltagande på arbetsmarknaden och att en stor del av familjens intäkter kommer från offentliga bidrag. Några åtgärder som rekommenderas av Bufdir riktade mot de norska kommuner är åtgärder som riktas till familjer med barn som har stora utmaningar i dagens samhälle. Barnevernet behöver använda tidigt agerande riktat mot utsatta familjer för att klara att hjälpa de riskutsatta barnen så bra som möjligt och se till att de får den hjälpen de behöver så tidigt som möjligt.

Barnevernet behöver också använda sig av åtgärder och satsningar riktat mot erbjudandet och tillgängligheten av fritidsaktiviteter och saker för barnen att göra på sin fritid. Kvaliteten i arenorna som förskolor, skolorna, innanför hälsosektorn och barnevernet behöver även arbetas med och ökas.

Åtgärder behöver riktas med ekonomiska stöd till familjerna med barn som lever med en låg intäkt för att alla barn i Norge ska ha möjlighet att delta i fritidsaktiviteter oavsett hur ekonomin ser ut för familjerna (Aalaei, 2017, s. 240).

2.3 Tal- og språkstörningar

Språk- og talstörningar förekommer när barn ska utveckla sitt språk (Graversen & Hejlskov Elvén, 2021, s. 107). Svårigheten kan vara att utveckla sitt språk via förståelse och tal i jämförelse med andra jämnåriga barn.

Barnen kan bli diagnostiserade för tal och språkstörningar i ålder tre till fyra. Det är vanligt förekommande att barnen som har dessa svårigheter också har svårigheter i eller avvikande förmågor i sin motorik eller i sin förmåga att bibehålla uppmärksamhet.

Det är inte heller ovanligt att den som har språkstörning också har andra svårigheter som exempelvis en form av nedsatt fin- och grovmotorik eller en annorlunda perception.

Dessutom kan de vara förekommande med koncentrationssvårighet hos dessa barnen eller

diagnos inom NPF (neuropsykiatriska funktionsvariationer) som exempelvis autism eller ADHD.

2.4 Lek

Forskningen visar på lekens betydelsefulla effekt för barns personliga utveckling (Sommer, 2018, s. 79). Man kan också se viktigheten av lek kopplat till barns lärande, och även se att leken för barn kan vara den enda metoden av lärande.

Leken kan beskrivas som att den är en del av evolutionsprocessen för barn som de kommer bära med sig vidare i sina liv. Leken har en förmåga att dels aktivera gener och deaktivera gener som kan bli till en evolutionär fördel för barnen som har lekt naturligt som barn.

Forskning har visat på att barn som leker mycket får/har en tjockare hjärnbalk (corpus callosum) än barn som spenderar mycket av sin fritid bakom en skärm (Sommer, 2018, s. 78). Forskning har visat att dessa barn har en tunnare hjärnbalk. Kort beskrivit så kan en tjockare hjärnbalk ha fördelar som att processa väldigt mycket information mellan personens båda hjärnhalvor. Leken har också en betydelsefull effekt av att barnen själva bygger upp sina hjärnor via lek som exempelvis ett rollspel.

Barn kommunicerar till omvärlden med hjälp av hela kroppen (Holst Buass, 2016, s. 15). I såna här samspel så är inte barnen endast en form av deltagare genom sitt egna förnuft eller sina egna tankar, utan också via sin känslor och handlande. De blir märkta och påverkade av saker som de upplever. Det kan vara upplevelser av andra människor och erfarenheter via inne- eller uteaktivitet och via olika tids och rums perspektiv. Detta medför att barnen växer i sig själva och formar sig efter detta.

Barnen skapar sin kunskap och sin identitet med hjälp av samspel med andra personer både vuxna och barn (Askland & Sataøen, 2013, s. 15). Om man utgår från denna bild så är barnen aktiva, forskande och ser efter att kunna engagera sig i sin värld och omgivning.

2.5 Vardagslivet som utveckling för barnen

För pedagoger som ska jobba med barn så är en viktig faktor att se på olika kopplingar till kulturen som barnet växer upp i, och barnens skapande av olika typer kompetenser/egenskaper (Askland & Sataøen, 2013, ss. 25-26). Sommer (2003) visar till 3 grundpelare som belyser en tydlighet av detta förhållandet.

Den första pelaren innebär att det är de vuxna som exempelvis barnevernspedagoger eller föräldrar som är en huvudaktör i denna processen. Det är dessa personerna som tillrättalägger för barnen och planerar och strukturerar deras vardagsliv.

Den andra pelaren visar på att det är just vardagslivet som barnen är deltagare i som leder till vidare utveckling innanför barnens kompetens. Detta kan exempelvis vara deltagande i en fritidsaktivitet som leder till social utveckling.

Den tredje pelaren innebär att all omsorg och uppfostran behöver sättas mot situationen runt det kulturella och det samhälleliga som omslukar händelsen. Samspelet med andra personer utspelar sig på alla olika arenor som barnen vistas och deltagar i, exempelvis på en fritidsaktivitet, när barnen är hemma eller i skolan.

Desto fler stabila platser som barnen har möjlighet att samspela på och utveckla sig själva i, desto bättre är det för barnen. En viktig faktor runt dessa platser är att det ska grunda sig i stabilitet över en längre tid för att de ska ha en positiv effekt på barnens utveckling.

2.6 Naturen som fritidsaktivitet

I vårt moderna samhälle, speciellt om man ser till västvärlden, så förekommer en rad olika hälsoproblem och dåligt psykiskt mående hos befolkningen (Brymer et al., 2021, s. 1).

En bidragande orsak tros vara minskandet av fysisk aktivitet och utomhusaktivitet kopplat till en stressig vardag.

Att medverka i en eller annan form av fysisk aktivitet i exempelvis naturen som arena kan vara en grundpelare för människors välmående och en väg att aktivt jobba mot utmaningar som de vanligt förekommande hälsoproblemen hos vissa individer.

Kopplingar finns också till den mentala hälsan. När man utför en aktivitet i exempelvis i naturen så sänks stressnivån, känsla av depression minskas och samtidigt utvecklas det sociala välmående. Naturen kan användas som en fritidsaktivitet med målsättning att utveckla sin hälsa och mentala mående.

En utmaning i dagens samhälle är kopplat mot oron mot befolkningens fysiska hälsa. Utmaningar i dagens samhälle som urbanisering och uppbyggnaden av samhället kan speglas et minskad engagemanget för människor att komma ut i naturen, då kanske inte alla har lika tillgänglighet till naturen och blir begränsad av detta. Man kan dessutom se en tydlig koppling mellan hur miljön som personerna i samhället uppehåller sig i skapar och formar beteende hos människor utifrån detta (Brymer et al., 2021, ss. 97-98).

2.7 Barnkonventionen art 31

I barnkonventionen artikel 31 framkommer det att de olika parterna ska erkänna barns faktiska rätt till områdena innanför att vila och barns fritid (Barne- og familiedepartementet, 2003, s. 24). Barnkonventionen belyser barns rätt till deltagande i fritidsaktivitet som är anpassat för åldern på barnet och dess förutsättningar och förmågor. Barnkonventionen belyser även friheten av att kunna få delta i olika typer av kulturliv och verksamheter som berör det konstnärskapliga.

Parterna ska dessutom uppmuntra till deltagande i olika fritidsaktiviteter genom att uppmuntra till lika möjligheter innanför det kulturella, konstnärliga, reaktions- och fritidsaktiviteter. De olika parterna som berör barnens liv ska också respektera och främja barnens rättigheter att kunna delta innanför det kulturella och konstnärskap.

En kort sammanfattning visar till barnens rättigheter i samhället, att beslut gällande barnen ska vara utifrån barnets bästa som ett grundläggande hänsyn (Studsørød et al., 2019, s. 27). Rättigheterna gäller såväl barn som en grupp, men också som enskilda barn. En viktig rättighet för barnen är att de har rätt till att medverka runt sitt egna liv.

2.8 Grunnloven

Lov-1814-05-17 som definieras som kongeriket Noregs grunnlov, och via att se på Grunnloven § 104 (3) 2. punktum framkommer det att det statliga styret ska främja barnens utvecklingen och se till att de får den ekonomiska, sociala och hälsomässiga säkerheten som barnen har behov för, helst i barnens egna familj. Detta gör att det är grundlagsfästa i Norge för barns rättighet att kunna delta i en fritidsaktivitet (Justis- og beredskapsdepartementet, 2021).

2.9 Maslows behovspyramid

Man kan visa på flera olika psykologiska faktorer som är en grundläggande faktor för att vi som människor ska uppnå en bra och trygg social anpassning, en bra livskvalitet och en bra psykisk hälsa (Helgesen, 2021, ss. 88-89).

I Maslows behovspyramid rangeras våra mänskliga behov. Några behov är grundläggande och gäller för alla människor. Dessa grundbehov behöver vara uppfyllda innan man kan gå vidare i pyramiden upp till de översta stegen av behov för personer.

Nederst på pyramiden är våra fysiologiska behov. I denna kategorien ingår exempelvis att få näring via mat, vätska via dryck, sömn och att gå på toaletten (Helgesen, 2021, s. 87).

De fysiologiska behoven styrs automatiskt av våra kroppar via signaler som skickas ut.

Nästa steg av behov i pyramiden är vår trygghet. Tryggheten är vårt mest grundläggande behov om man ser utifrån de psykologiska behoven. De övre stegen av pyramiden är att känna en social tillhörighet, få bekräftelse från andra personer och högst upp på pyramiden handlar om vår möjlighet till självreglering.

Människans behov delas upp i psykologiska behov i tre olika kategorier. Det första psykologiska behovet visar till barnens sociala behov (Helgesen, 2021, s. 89). Barnen får med sig sociala färdigheter redan när de föds via exempelvis att känna igen ansikten, via röster från exempelvis närstående och i form av kroppsligt kontakt.

Vidare i uppväxten att ha ett samspel via dialog med exempelvis sina föräldrar. Detta samspellet har en stor betydande effekt för barnens känslö- och sociala utveckling. Senare i utvecklingen är en viktig faktor för en god uppväxt och utveckling att ha bra och stöttande socialt nätverk. Detta medför att personerna klarar att bibehålla en god och bra hälsa och en god livskvalitet.

Ett grundläggande behov är att binda sig/knyta an, få känna samhörighet och en känsla av sammanhang och mening, samt ha möjlighet att kunna påverka genom att känna en form av tillhörighet till olika sociala gemenskaper. Exempel på detta är att delta i en form av en fritidsaktivitet för att inte hamna utanför det sociala, som har en betydande effekt resten av livet för barnen.

Det andra psykologiska behovet är behovet av erkännande. Att bli sedd och få bekräftelse på vem barnen är av sin omgivning. Denna bekräftelsen ska ske utifrån barnet och inte vara kopplat till prestation hos barnen. Underliggande behov i denna kategorien är barnens behov att exempelvis vara nyfikna och utforska nya miljöer. Även ett behov av att känna en mästrande känsla av att klara nya utmaningar.

Ett tydligt tecken hos barn som har klarat att mästra något nytt visar att barnen väljer att utföra denna handlingen flera gånger för att de har klarat detta tidigare. En utgångspunkt för att klara att täcka det självrelaterade behovet, är att ha ett stöttande nätverk som finns där för barnen.

Det tredje behovet innanför de psykologiska behoven är tryggheten som ett behov. Alla barn har behov att få uppleva och få känna trygghet, och av att få uppleva en förutsägbarhet i sin vardag som i sig själv skapar en trygghet för barnen.

3. METOD

3.1 Val av metod

Jag har valt att använda mig av en litteraturstudie som metod i arbetet. Enligt Thidemann (Thidemann, 2019, ss. 77-78) så kan en litteraturstudie förklaras med att studien systematiserar olika kunskaper från skriftliga källor. Innebörden av att systematisera innebär att man samlar in litteratur och att man med en kritisk blick ser på källorna, och avslutningsvis sammanfattar dessa (Magnus & bakketeig, 2000).

Den systematiska närmandet utförs i alla steg i processen. Utförandet på detta sätt är grundat i att ge läsaren god och uppdaterad förståelse runt området som min problemställnings efterfrågar. Dessutom hur man har kommit fram till kunskapen.

3.2 Datainsamling

Database	Dato	Søkord/kombinasjon	Antal treff	Kommentar
Oria.no	20/2-4	Utsatte barn, samhandling og unge	10	Avgrense årstalet till 2019-2024 för att ha en uppdaterade källor på ämnet.
Eric.no	23/2-24	Outdoor education, physical, activity	50	Begrensa söket till åren 2019-2023
Idunn.no	27/2-24	Covid-19, barn og barnevern	2	Fikk ganske mange resultat men begrenset till åren 2019-2023
Academic search Premier	4/3-24	Health related quality of life AND children AND low income families	5	Begränsa årtal till 2019 till 2024.
Oria.no	10/3	Fritidsaktivitet og minoritet	1	

3.3 Val av litteratur

Inklusionskriterier	Eksklusionskriterier
Överförbart till en barnevernspedagog	Artiklar som är äldre än 5 år
Vetenskapliga artiklar	Fagartiklar
Barn/unga	Vuxna personer
Fagfellevärdering	Inte överförbart till en barnevernspedagogs arbete.
Engelsk, norsk eller svenskt språk	

3.4 Analys

För att analysera och göra en tolkning av mina valda artiklar så har jag använt mig av en form av integrerande granskningsmetod (Aveyard, 2023, s. 142). Denna metod kan ses om en av de bredaste metoderna att använda sig av då många studier kan innefattas i denna metod, då man i denna kan hämta och använda sig av studier som är teoretiska, experimentella och inte experimentella forskning. Denna metod kan användas till att ta itu med kliniska relevanta frågor och recensera teorier och analysera metoder.

Inledningsvis identifierades de olika temana i resultatkapitlet för varje artikel som hittades (Aveyard, 2023, s. 143). Därefter lästes resultatkapitlet. Artiklarna lästes flera gånger för att hitta teman som kunde kopplas till min valda problemställning.

Några artiklar innehöll flera olika teman som gjorde att var möjligt att kombinera teman med andra vetenskapliga artiklar. Några av temana passade för alla valda artiklar men några tema passade mer in på någon av artiklarna (Aveyard, 2023, s. 147).

Temat som var förekommande i artiklarna var utsatta barn, fritidsaktivitet, fysisk aktivitet, låg inkomst område/låg inkomst familjer och aktivitet kopplat mot skoltid eller på fritid.

Det som var viktigt var att temana var förekommande och var relevant mot min valda problemställning

3.5 Studiens trovärdighet

Att använda sig av en litteraturstudie som metod ger fördelen av att man då klarar att sammanfatta litteraturen som finns gällande ett visst tema (Aveyard, 2023, s. 4). Speciellt innanför de stora temana som hälsa och social omsorg finns det väldigt mycket litteratur tillgängligt, så kan man hjälpa läsaren att inte behöva läsa varje studie som en enkel studie.

Det finns en risk med att bara grunda/bygga sitt arbete utifrån en enskild enkelstudie då detta kan skapa en ledande bild av ett visst tema, men att det endast är en litteratur av många som finns tillgängliga. Detta kan då begränsa för personerna exempelvis ute i fälten att ta beslut och agera utifrån endast en studie de har läst.

En viktig faktor är att en litteraturstudie är en sammanfattning av forskning från ett speciellt utvalt tema. Aveyard beskriver litteraturstudien som enkla studier som i jämförelse med enskilda delar av en motorsåg. Delarna kommer endast till användning om man ser och använder helheten av motorsågen eller i detta fall av litteraturstudien.

Källorna som blev valda kopplat till studien är utvalda för att de är förekommande relevant i mitt huvudtema (Aveyard, 2023, s. 100). Vid första läsning var de aktuella, men även efter flera genomgångar av läsande så uppfyllde de fortfarande kriterierna för att vara relevanta och att de skulle klara att svara på min valda problemställning.

Det som gjordes vidare i analysen var att se om artiklarna faktiskt var giltiga och trovärdiga utifrån om forskningen faktiskt visade till det som var tänkt att mätas, och även att artiklarna var fagfelleverdert (Aveyard, 2023, s. 115). Alla utvalda artiklar är publicerade på platser som är trovärdiga via sök på välkända elektroniska databaser.

Ett av kraven i uppgiften var att hålla artiklarna uppdaterade mellan åren 2019 fram till dagens datum (Aveyard, 2023, s. 113). Urvalet gjordes därefter, dels för att forskning fort blir utdaterad då det ständigt händer förändringar i arbetet med exempelvis människor. Detta gjorde även att urvalet av artiklarna höll en hög kvalitet och kunde spegla dagens samhälle hur det ser ut i nutid och inte för många år sedan.

3.6 Etiska övervägande och kvalitetssäkrande

I studien har det blivit gjort kvalitetssäkrande av varje enskild artikel och studie (Thidemann, 2019, ss. 91-92). Studien har endast använt sig av artiklar som följer riktlinjerna för beskyddande faktorer mot personerna som har deltagit som intervjuobjekt eller de som har responderat på valda artiklars studier. Namn nämns inte och studien hänvisar till en anonymitet mot de som har deltagit.

Det är också granskat av varje enskild vald artiklar att de följer de olika etiska riktninglinjerna. Detta via exempelvis att studier har gjort sig förstådda och informerat om samtycket runt studien.

3.7 Kildekritik

En del av sökprocessen i studien var att använda sig av källkritik när artiklarna blev granskade. Då användes det av sju punkter för att se på artikelns relevans med en kritiskt framgångsätt (Thidemann, 2019, s. 90).

Det första steget var att se om artiklarna var relevanta mot min valda problemställning. Därefter i vilken tidskrift artikeln var publicerad i och om artikeln kan förknippas med en fagfelleverdert artikel, samt om studien var nyare än från årtalet 2019. Detta för att ha studien så uppdaterat som möjligt som nämnt tidigare i analys delen. Det granskades också om informationen i artikeln var närliggande i tid och var uppdaterad.

Vidare i processen så blev författaren eller författarna granskade om de var forskare eller personer verksamma i faget/yrket som skrevs om. Den sista punkten var att se vem artikeln var riktad åt när den blev publicerad.

Jag har i största del avvänt mig av barnevernsfaglig litteratur som kan riktas mot det norska samhället.

4. RESULTAT

I denna litteraturstudien har jag sett på hur barn och ungas lärande och utveckling kan utvecklas med hjälp av lek och utomhusaktivitet. I detta kapitlet kommer jag att presentera de olika fynden som har hittats i de olika artiklarna.

<p>Referens: https://www.tandfonline.com/doi/epdf/10.1080/19325037.2021.1877222?needAccess=true År: 2021 Jessica Peacock, April Bowling, Kevin Finn, and Kyle McInnis USA, Titel: Use of outdoor education</p>	<p>Artikel 1</p>
<p>Avsikt: Avsikten var att identifiera två sociala faktorer som kan påverka många barn som går i en låg inkomst urban public school, som berörs av låga PA nivåer och dåliga vetenskapliga skolresultat. Det var 3 avsikter med studien:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Den första delen var att se om barnen var mer fysiskt aktiva när de hade lärandet utomhus jämfört med klassisk skolundervisningen inomhus. 2) Den andra avsikten var att identifiera om olika vetenskapliga aktiviteter ökade lärandet av vetenskap. 3) Den sista avsikten var för att se och utforska lärarna på skolorna/elevernas uppfattning av lärandet utomhus. 	
<p>Metod: Metoden som användes var en Pragmatic evaluation</p>	
<p>Resultat/fynd: Fynden visade till att det blev högre fysisk aktivitet hos de eleverna som deltog i studien via en utomhuslektion istället för inomhusdagarna.</p>	
<p>Relevans: Viktigt att vara observant på att studien är från USA eftersom samhället kan skilja sig något från det norska samhället. Däremot så visar studien vilken skillnad det kan göra för personer som lever i ett låg inkomst urbanskt område, och där skolorna inte har de</p>	

<p>ekonomiska resurserna för exempelvis att ha idrottslektioner i en idrottshall.</p> <p>Idrottslektionerna hålls då i det vanliga klassrummet.</p> <p>Studien visar viktigheten för/skillnaden i utvecklingen via naturen/utomhusområden för lärande, och samtidigt öka det fysiska/lärandet hos barnen.</p>	
---	--

<p>Referens:</p> <p>Titel: Healt related quality of life of children from low-income</p> <p>https://web.p.ebscohost.com/ehost/detail/detail?vid=60&sid=5673327b-7505-4024-95de-ca1c2917e99d%40redis&bdata=JnNjb3BIPXNpdGU%3d#AN=174028431&db=aph</p> <p>Författare: Kristin Haraldstad^{1*}, Eirik Abildsnes^{2,3}, Tormod Bøe^{4,5}, Kristine L. Vigsnes^{3,10}, Philip Wilson^{6,7} and Eirin Mølland^{8,9}</p> <p>År: 2023</p>	<p>Artikel</p> <p>2</p>
<p>Avsikt:</p> <p>Avsikten med artikeln var att utforska kopplingarna mellan Health-Related quality of life (HRQoL). Detta i jämförelse med dem demografiska variablarna som beskriv som ålder, status för immigration och kön.</p> <p>Artikeln framhäver också deltagande av fritidsaktivitet hos låg inkomst familjer.</p>	
<p>Metod:</p> <p>Metoden som användes var en tvärsnittsstudie som inkluderades av 214 barn från 123 olika familjer i åldern mellan 8-18 med huvudålder på 12 år. Urvalet av personer var i sydvästa Norge.</p>	
<p>Resultat/fynd:</p> <p>Resultatet som framstod var att barn som deltog i fritidsaktiviteter rapporterade in en högre HRQoL jämfört med de personerna som inte deltog i en eller annan form av fritidsaktivitet. Basresultaten visade till att HRQoL bland barn som bodde i en låg inkomstfamilj indikerade att de överlag hade ett bra HRQoL.</p> <p>Några deltagare hade ett lägre värde av HRQoL som visade sig tydligast på punkterna runt fysiken och det sociala stödet i vardagen. Andra resultatet visade att</p>	

<p>barn som kom med en bakgrund från immigration rapporterade in en högre HRQoL än barnen som inte hade en immigrations bakgrund.</p>	
<p>Relevans: Studien visar till fynd som är relevant till min problemställning. Studien grundar sig från Norge som speglar det nordiska kulturen.</p>	

<p>Referens: https://tidsskriftetbarn.no/index.php/barn/article/view/5003/7649 Titel: Opplevingar og erfaringar med å delta i ein organisert fritidsaktivitet for jenter med minoritetsbakgrund Författare: Mariann Enokson, Karen Marie Moland och Merete Oddny Karlsen År: 2020</p>	<p>Artikel 3</p>
<p>Avsikt: Avsikten bakom studien är att utforska vad det egentligen betyder för flickor med en eller annan form av minoritetsbakgrund att delta i en fritidsaktivitet ”jentegruppen”.</p>	
<p>Metod: Det användes en kvalitativ metod för att analysera studien. 13 flickor mellan åren 9-12 år blev intervjuade via individuella intervjuer. Studien är inspirerad av en case to case design där forskningen försöker att sätta ”jentegruppen” som ett case, och sätta caset till ett större perspektiv.</p>	
<p>Resultat/Funn Några av huvudfynden i studien visar till att flickorna kunde</p>	

<p>känna en form av frihet i ”jentegruppen” som de inte upplevde att de hittade på andra platser i vardagen.</p> <p>Friheten hade en effekt av att flickorna lärde känna nya sidor av sig själva med möjlighet att utveckla och utforska sig, som inte upplevdes på samma sätt utanför gruppen. Via att ha samspel med andra jämnåriga gjordes fynd att flickorna utvecklade olika sidor av kompetens innanför det sociala och emotionella. En grundpelare var vänskapen som skapades i gruppen som blev som ett socialt stöd, och i sin tur bidrog till en trygghet i gruppen.</p>	
<p>Relevans:</p> <p>Studien har en hög relevans innanför mitt valda tema och ur ett barnevernsfagligt perspektiv.</p>	

4.1 Likheter och skillnader mellan artiklarna

Alla mina valda artiklar är fagfelleverdert. Även om åldern på barnen som är med i de olika studierna kan skilljas något åt så är alla barnen som deltagar innanför åldern 8-12 år, med undantag att en artikel också inkluderar barn som är mellan 8-18 år, men studiens huvudfokus på åldersgrupp är på barn som är 12 år gamla.

Studierna har lite olika huvudfokus men går under samma temat barn/utsatta barn och fritidsaktivitet/uteaktivitet. Alla artiklarna är på språken norska eller engelska. Två av studierna är från Norge och en av studien är från skolmiljön från en skola i United States. Artiklarna belyser viktigheten av fysisk aktivitet/fritidsaktivitet för barn och påverkan detta kan medföra för barnen.

4.2 Konsekvenser och exponering

Alla mina valda artiklar visar på en negativ konsekvens hos barn och unga som har en mindre deltagande av fysik aktivitet i sitt vardagsliv. Detta påverkar barnens mentala hälsa, lärande och tillhörighet med jämnåriga. De tre artiklarna preciserar och belyser fördelar vid lärandet

och välmående med att ha en eller annan form av fritidsaktiv eller mer utomhusaktivitet överlag på flera olika arenor.

Artikel tre visar (Enoksen et al., 2020, s. 17) på att flickorna som kom från en minoritetsbakgrund som deltog i ”jentegruppen”, hade överraskande många flickor varit delaktiga i andra former av fritidsaktivitet. Vissa slutade för att de känt och upplevt utanförskap eller inte känt en mästrande känsla av fritidsaktiviteten.

Flera av flickorna var ledsna när de inte kunde delta på fritidsaktiviteten ”jentegruppen” då de fått avstå från fritidsaktiviteten för att istället hjälpa till att passa småsyskon, och blev begränsade i sin fritid på grund av familjesituationen. Några flickor berättar i studien att de kände att föräldrarna begränsade deltagandet av fritidsaktivitet. En flicka hade slutat på en fysisk fritidsaktivitet för att mamman hade sagt att ”idrott” inte var bra för henne.

Några flickor beskriver att de känner en rädsla för att prova ny aktivitet för att de aldrig har provat på aktiviteten tidigare (Enoksen et al., 2020, s. 16). Det framkom också att de flesta flickorna tillbringade mycket av sin fritid hemma hos sin familj och att de ofta fick en känsla av uttråkande på fritiden. Flickorna beskriver också att tiden kan kännas som väldigt länge efter de har ätit middag och att tiden då oftast används bakom en telefon.

Artikeln 1 visar till alla deltagarna uppsatt mot en skala där max är 10 och minsta är 1, så uttryckte 7 av 10 av totalen att de lärde sig mer om vetenskap i utomhusmiljö jämfört i den klassiska inomhus lektionen (Peacock et al., 2021, s. 96). Utomhusarenan medförde ett större spelplan för lärande och kunde ta hjälp av naturen som lärande. Många av deltagarna i studien hade inte tillgång till en idrottshall i skolan och begränsades då till att ha den fysiska undervisningen i klassrummet.

Studien visade också till ett märkbart sämre resultat i den vetenskapliga kunskapen hos eleverna med endast 55% rätta svar i klassisk undervisning inomhus, jämfört med en ökning till 61% rätta svar när de hade utomhus aktivitet. Lärarna i studien beskriver att inte alla eleverna har denna möjlighet att integrera med naturen i USA.

En positiv faktor som lärarna såg hos sina elever i integrering med naturen var att eleverna upplevdes som mer uppmärksamma på sina handlingar och vilka konsekvenser detta kunde

medföra i/för samhället (Peacock et al., 2021, s. 97). Eleverna ökade även sin kunskap av påverkan av den fysiska hälsan och att klara att mästra att komma över sina egna rädslor och hinder. Det framkommer dessutom att när eleverna kunde utforska naturen så fick det en stödande effekt av att eleverna blev aktiva och detta utomhus.

Det blev också mätt den MVPA (Moderate to vigorous physical activity) hos eleverna som deltog i utomhuslektionerna (Peacock et al., 2021, s. 95). Resultatet visade till att alla mätningar ökade hos eleverna under tillfällena de hade lektion utomhus.

Barn från en minoritetsbakgrund som inte deltog i en eller annan form av fritidsaktivitet hade en lägre mätning av HRQoL (Health-related quality of life) jämfört med de som hade en fritidsaktivitet (Haralstad et al., 2023, s. 5). Det framkom också att de barnen som hade en fritidsaktivitet fick en högre mätning på speciellt området med den psykologiska välmående.

4.3 Effekt av fritidsaktivitet för barnen

En flicka i artikel 3 beskriver att hon genom att gå på en fritidsaktivitet har uppnått en form av mästrande i olika aktiviteter som kan vara ett gott verktyg senare i livet om hon upplever något som hon aldrig har upplevt tidigare (Enoksen et al., 2020, s. 38). När hon längre fram i livet upplever rädsla över något nytt kan flickan tänka tillbaka på/framkalla känslan av det hon har klarat att mästra tidigare i livet, och det okända kan då upplevas som mindre läskigt.

En del av flickorna beskriver också att de får uppleva nya saker som de aldrig har upplevt tidigare i livet exempelvis att spela i en teater. En person i studien beskriver också skillnaden mellan hemlandet och Norge. Att det inte hade varit säkert att hon fick uppleva den norska naturen och aktivitet på samma vis om hon inte hade varit med i ”jentegruppen”.

Flickorna berättar i studien om sin känsla av osäkerhet av att exempelvis läsa och skriva inför sina klasskamrater i skolan och rädslan som uppstod att göra fel och att några kunde känna en känsla som ett faktiskt fysiskt obehag. Många fick fram poängen att de var lättare att läsa och skriva när det var ”jentegruppen”, dels för att det inte var samma ”pressad” situation som i skolan från lärare eller jämnåriga. Någras upplevelse var att det var lättare att prata om det inte var killar i gruppen och några att det inte var ”norska” tjejer med i gruppen, som då kunde skapa en känsla av obehag av att göra fel.

En gemensam nämnare bland flickorna i ”jentegruppen” är att många deltagare inte pratar så bra norska. De pratar kanske inte så mycket under skoldagen men när de kommer till jentegruppen så börjar de prata väldigt mycket med de andra i gruppen.

Artikel 2 visar till att de barnen som deltog i en eller annan form av fritidsaktivitet hade ett högre resultat på alla fem områden som utforskades i studien (Haralstad et al., 2023, s. 5). De fick högre poäng på områdena som det psykiska välmående, det fysiska välmående, via familjelivet, via det vänskapliga stödet innanför det sociala området och via skolmiljöer. Studien visade att alla deltagare i genomsnitt fick högt resultat på dessa områdena kopplat med den europeiska standaren. De som stack ut mest från studien var de som faktiskt hade en fritidsaktivitet.

5. DISKUSSION

I detta kapitlet kommer jag att gå in på min problemställning via mina fynd utifrån valda artiklar. Jag kommer att diskutera hur den fysiska aktivitet kan stärka utvecklingen hos barn.

5.1 Kognitiva utvecklingen via fysisk aktivitet

Artikel 1 nämner att ökad fysisk aktivitet och träning hos barn har en positiv koppling till den kognitiva utvecklingen och den sociala utvecklingen. Barnen som var med i studien visade en tydlig utveckling i lärandet när de hade utomhuslektion istället för vanlig inomhuslektion (Peacock et al., 2021, s. 95). Dels användes naturen som läromedel i exempelvis närområdet, samtidigt som eleverna fick använda sig av rörelse i lektionen. Studien visade också att den akademiska nivån av lärande ökade via att ha den lärande miljön utomhus.

Barnen som deltog kom från utsatta urbana miljöer. De hade inte så goda möjligheter för så mycket idrott och fysisk lärande via skolan. En av huvudorsakerna till detta var att skolan inte hade nog resurser för att exempelvis ha idrott i en idrottshall eller goda nog utemiljöer för fysisk övning. Att införa några utomhuslektioner som verktyg för lärande och barnens

utveckling får positiva effekter även på fritiden för dessa barnen.

Om man ser på (Kvello, 2018, s. 72) de förbestämda relationerna och arenorna för barnen, så kan man enkelt förklarat säga att till en stor del så är det barnens föräldrar eller andra nära personer som bestämmer om vilka arenor som speciellt små barn ska delta på.

Bronfenbrenner (1979) beskriver detta fenomenet som barnets förbestämda arenor. Detta avgörs i stor grad av exempelvis vilken plats barnens närmsta väljer eller har möjlighet att bosätta sig på, och vilken förskola det blir för de små barnen.

Vidare i utvecklingen medför det att efter förskolan kommer skolan som också kommer påverkas utifrån var barnet har gått på förskola, vilken i sin tur bidrar till vilka möjligheter barnen är kopplat till sin egna närmiljö för exempelvis fritidsaktivitet och social kontakt med jämnåriga barn.

Barnens möjligheter för att välja vidare arenor när de ökar i ålder leder till att det finns fler valmöjligheter för barnen. När barnen blir äldre har de också större möjlighet att påverka sina val genom att söka om nya typer av relationer med andra personer. Men barnens föräldrar har både en indirekt och direkt påverkan via sina tidigare referenser av barnens förbestämda val av arenor, och dessutom de arenorna som är självvalda påverkar barnen när även då de blir äldre.

Då barnen blir äldre har de redan en utveckling runt hur barnen kan tänka och handla runt föräldrarnas tidigare val av arenor och relationer. Via detta så kan man diskutera om det faktiskt blir/är så att barnen har helt fria val av arenor när de blir äldre, eller om valen som blir tagna runt vad de närmsta personerna för barnen har tagit för val? Oftast kan man se en trend att barnen väljer att tänka ungefär likt som personer som har varit med barnen när de har blivit födda har gjort.

Studien beskrivs att de personerna som deltog i en eller annan form av fritidsaktivitet fick helhetliga bättre resultatet innanför health-related quality of life (Haralstad et al., 2023), även om de kan ha kommit från en utsatt situation som migration eller fattigdom. Dessa barnen fick ett ökat fysiskt och psykiskt välmående och ett socialt och emotionellt utvecklande. Detta skapar ett större välmående på flera olika arenor för dessa barnen och blir till ett positivt

verktyg för barnens mående både psykiskt och fysiskt, som kan vara en god byggsten i barnen uppväxt och utveckling.

Merleau-pont (1962,1994) bekräftar att den mänskliga kroppen är en grund för vår egna identitet och är dessutom ett viktigt verktyg för allt vårt lärande via kunskap och utvecklingen via detta (Hallandvik & Høyem, 2019, s. 37). Desto fler gånger man har gjort en viss sak, desto bättre blir man på just detta. Även att det kan utveckla verktyg och hjälp i andra typer av sammanhang och andra kontexter. Att använda sin kropp medför att man kan utveckla sin kunskap både kroppsligt och allmänt. Detta syns tydligast när man vågar prova att använda kroppen på ett nytt vis eller på ett sätt kroppen inte har gjort tidigare. ”Mennesker er kroppslige og sanslege vesener som samspiller med omgivelser” (Dewey, 1977;Merleau-Ponty,1962) (S 38).

Artikel 3 påvisar att flickor som kommer från en familj med minoritetsbakgrund är mindre deltagande i fritidsaktivitet jämfört med andra barn (Enoksen et al., 2020). Detta kan medföra en påverkan hos dessa flickor i exempelvis den fysiska, i den psykiska och i den sociala utvecklingen, genom att skapa en form av frizon inom socialisering och utveckling för dessa flickorna via skapandet av den uppkallade ”jentegruppen” som en organiserad fritidsaktivitet.

Utveckling hos några flickor var att de kände att de utvecklade sig via sitt språk och lärande kopplat till denna fritidsaktiviteten. Även att studien konkluderar med att ”jentegruppen” kunde ses som en bra och viktig plats för lärande. Det var en möjlighet att skapa en organiserad fritidsaktivitet som kunde integrera flickor från en minoritetsfamilj in i skolsystemet och vidare in i det norska samhället.

Socialiseringsprocessen i den västliga delen av världen kan ideellt tänkesätt visa till att personer uppnår att bli självständiga individer (själv reflekterande individer) i samband med ett socialt gemenskap (Kvello, 2018, s. 44). Individerna kan både blir påverkade av vad som händer i samhället runt dem och även att de har möjlighet att påverka miljöer runt sig själva.

En annan positiv sak med en vällyckad socialisering är att det kan leda till att personer uppnår en positiv syn på framtiden, har en bra egen självbild och samtidigt att det kan medföra att personerna blir produktiva i samhället. Att vara socialt accepterad benämns som att man är socialt accepterad även social grupp, detta kan utspela sig exempelvis på skolan, på en

fritidsaktivitet (Kvello, 2018, ss. 45-46). Att vara socialt accepterad skiljer sig däremot från vänskap då en vänskaps relation har en djupare och bredare förståelse, och kan ofta visa till är viktigare än relationerna man har till personerna i en social grupp.

Transaktionsmodell är en teori skriven av Bronfenbrenner (Kvello, 2018, ss. 63-64).

Transaktionsmodellen är en definition av barnens miljö och ger en helhetlig förståelse av allt som finns runt barnet satt i fokus, både saker som påverkar barnet indirekt och även de direkta faktorer som har påverkan på barnens vardagsliv och miljö.

När man ser på barnens mikrosystem som innefattar de allra närmaste relationerna och olika arenorna för barnen så beskriver Bronfenbrenner att barnens mikrosystem utgör det barnen gör till vardagligt (Kvello, 2018, s. 66). Några exempel på detta är barnens fritidsplatser, barnens familj och närmiljö. Några viktiga faktorer för mikrosystemets definition är barnens olika aktiviteter, barnens roll innanför dessa och relationer via de närmsta platserna för barnen.

Man kan dela upp aktiviteter i tre huvudfokusgrupper i samhandling med en variation av olika typer av aktivitet för att säkra barnets utveckling och förmågor.

- 1) Den första huvudgruppen innebär aktiviteten som barnet gör för sig själv. Det skapar en förmåga av att lära sig att klara sig själv via övning för att utveckla färdigheter för barnet, så att olika typer av färdigheter sker via det automatiska och när de väl klarar att uppnå detta som en egen aktivitet. Exempel på detta kan vara barnets aktivitet via att lära sig att cykla på en stor cykel med endast två hjul.
- 2) Den andra huvudgruppen är när barnen deltar i aktivitet med andra barn. Då utvecklas det sociala och lärande faktorer. Detta kan uppstå via exempel lek som aktivitet eller träning i det lokala fotbollslaget.
- 3) Den tredje huvudgruppen ligger i olika typer av aktivitet som barnen observerar att andra personer är aktiva i. Att lära sig utifrån detta att vara deltagande genom observation och utveckla färdigheter via detta. Barn kan exempelvis se på fotbollsmatcher som äldre ungdomar deltar i.

En faktor som hade påverkat några flickorna i artikel 3 som var med i studien negativt i deras microsystem, var om föräldrarna till en viss grad hade en negativ inställning till fysisk fritidsaktivitet (Enoksen et al., 2020). Speciellt om det uppstod en eller annan form av skada

eller problem innanför den valda aktiviteten. Då tyckte vissa föräldrar i studien att det var bäst att sluta med aktiviteten. Det kan ha varit så att vissa föräldrar i studien kanske inte hade kunskapen runt skador innanför sport och att detta kan vara ett vanligt förekommande med skador och att de flesta skador ger sig efter en kort tid med uppbyggnad och rehab. Vissa familjer prioriterar inte fritidsaktivitet för sina barn via det kulturella eller faktorer runt det sociala.

En huvudgrund som kan ligga till bakgrund är familjerna utbildningsnivå som kan begränsa deltagandet i fritidsaktiviteter (Fløtten og Hansen 2018) för vissa flickor i ”jentegruppen”. Många familjer reagerade positivt på att ”jentegruppen” var helt gratis. Inställningen hos föräldrarna kan smitta över till barnen i studien och kan skapa en form av osäkerhet hos barnen om exempelvis föräldrarnas har negativa tankar och inställningar till en fritidsaktivitet. Då kan barnen bli kluven hur vidare tankesätt ska fortsätta runt aktiviteten.

En positiv faktor av studiens fynd är att de flickorna som hade med sig sin egna mamma till den organiserade fritidsaktiviteten. Barnet upplevde en form av stöd och uppmuntring från mamman via detta.

Som barnevernspedagog i mötet med kognitiva svårigheter för barn och unga kan en viktig faktor vara att anpassa miljöer efter detta (Graversen & Hejlskov Elvén, 2021, s. 54). Kognitiva svårigheterna kan exempelvis handla om att barnen har koncentrationsförmåga, förmåga att se andras perspektiv, och tankar eller svårigheter att se avsikten med pedagogens handlingar. Barnen kan också ha svårigheter att se förväntningar ställt till barnet eller att förutspå vad som vidare ska hända i mötet med en annan person. Miljön behöver därav anpassas efter just den enskildas behov, förutsättningar och resurser.

Ska man träffa ett barn med kognitiva svårigheter för ett samtal runt ett jobbigt tema så kan den fysiska miljön spela en avgörande faktor för platsen man har tänkt att hålla mötet. Exempelvis för starkt ljus inomhus kan störa vissa personer medan det kan vara bra för andra. Det finns inga facit svar i arbetet med människor och behöver individanpassas och hitta det som passar bäst just för det barnet.

6. AVSLUTNING

I denna genomgången av studie har jag försökt att se på hur fysisk aktivitet för utsatta barn kan påverka barnens uppväxt och lärande. Barnens uppväxt och välmående kopplat till den fysiska och psykiska välmående är centrala begrepp för både barnens aktuella liv, och dessutom utveckling mot vuxen ålder och vidare i livet.

Mina valda artiklar pekar mot samma riktning; att en eller annan form av utomhusaktivitet eller form av fritidsaktivitet är en bidragande faktor för barnens välmående och liv på många olika aspekter i barnens liv. Forskningen har visat på att lärandet vid utomhusaktivitet eller fritidsaktivitet kan kopplas till positiv utveckling för barn som kan ha begränsade resurser på grund av exempelvis familjens ekonomiska status eller en upplevd minoritet i samhället. Denna utvecklingen kan ses på många plan för barnens liv och uppväxt i exempelvis via utveckling i skolmiljön och för den mentala och fysiska hälsan.

Fritidsaktivitet kan också vara en bidragande faktor till att barn utvecklar sig socialt och uppnå en känsla av tillhörighet hos jämnåriga. Fritidsaktiviteten bidrar också till motoriska färdigheter att få testa nya kropps- och rörelseövningar, eller aktiviteter som barnen aldrig har provat på tidigare. Detta kan grundas i familjens resurser av att inte ha möjlighet att ta med sina barn på aktiviteter på grund av ekonomiska utmaningar eller kulturella orsaker.

Vissa barn i minoritet som inte hade provat så många olika aktiviteter tidigare ledde till att vänskap byggdes upp, trygghet och en arena för att våga prova nya saker. Detta kunde göra det enklare för barnen att vidare i livet våga prova nya aktivitet. Behärskandet av fysik aktivitet eller lärande av barnen kan ses som en positiv färdighet att ta sig vidare i livet, och kan vara en grundsten för att socialisera sig in i samhället och nya arenor.

Det går inte att dra alla utsatta barn under en och samma kam hur de påverkas i sina egna liv av att ha en fritidsaktivitet att gå till. Det samma gäller för fysisk aktivitet eller att vara ute i naturen som aktivitet. Det är stor chans att dessa barnen reagerar olika på detta faktum och att det absolut inte finns ett facit svar på det enskilda barnets individuella behov för utveckling och lärande. Däremot finns det faktorer som kan visa till olika positiv effekter till barndom kopplat av att vara delaktig i en fritidsaktivitet

Trovärdigheten till studien kan ses som bra då artiklarna i studien visar till liknande resultat innanför liknande tema. Detta med understöd av valt pensum och andra studier som visar till samma områden av studien.

Vidare forskning så hade det varit intressant att sett på vilka utmaningar dagliga beteende och rutiner hos barn kan medföra begränsad fysisk aktivitet och eventuella utveckling. Vidare forskning som kunde varit aktuell för framtiden hade varit och se på olika risker med att barn väljer att träffas mer och mer digitalt, istället för att träffas utomhus via en form av fysisk möte mellan barnen. Hur reagerar barnen som redan är utsatta av att bli mer å mer distanserad i socialiseringsprocessen på fritiden via digitala verktyg som kan medföra att dessa barnen inte får träffa så många andra än när de går på skolan eller sin egna familj?

Lite forskning finns också runt hur utsatta barns individuella utveckling påverkades av exempelvis digitala undervisning och digitala möten under covid-19. Vilka risker och eventuella möjligheter den digitala världen kan medföra för dessa barnen.

7. LITTERATURLISTE

Bibliografi

- Aalaei, Y. (2017, 10 24). Den gode barndom - også for barn i fattige familier? ss. 239-256. * s 16
- Askland, L., & Sataøen, S. (2013). *Utviklingspsykologiskeperspektiv på barns oppvekst* (Vol. 3. utg). Oslo: Gyldendal Norsk forlag.
- Aveyard, H. (2023). *Doing a literature review in health and social care* (Vol. 5. utg). Maidenhead: Open International publishing limited. * s 200
- Barne- og familiedepartementet. (2003, 03). Hentet fra https://www.regjeringen.no/globalassets/upload/kilde/bfd/bro/2004/0004/ddd/pdfv/178931-fns_barnekonvensjon.pdf
- Brymer et al., E. (2021). *Nature and health*. New york: Taylor & Francis. *s 265
- Bufdir. (2023, 06 15). Hentet fra <https://www.bufdir.no/aktuelt/nye-tall-om-barnefattigdom/>
- Enoksen et al., M. (2020). Opplevinger og erfaringar med å delta i ein organisert fritidsaktivitet for jenter med minoritetsbakgrunn - "Jentegruppen". ss. 11-22. Hentat fra <https://tidsskriftetbarn.no/index.php/barn/article/view/5003/7649>
- Fellesorganisasjonen. (u.d.). Hentet fra <https://www.fo.no/barnevernspedagog/>
- Gjertsen et al., P.-Å. (2018, 06 26). Barnevernspedagogs, sosionomers og vernepleieeres rolle og status i skolen. ss. 163-179. Hentat fra <https://www.idunn.no/doi/10.18261/issn.2464-3076-2018-02-05> * s 17
- Graversen, E., & Hejlskov Elvén, B. (2021). *Npf och Socialtjänsten*. Stockholm: Författarna och Gothia kompetens AB. *s 56
- Hallandvik, L., & Høyem, J. (2019). *Friluftslivspedagogikk*. Oslo: Cappelen Damm. * s 76
- Haralstad et al., K. (2023). Health-related quality of life of children from low-income families. ss. 1-8. Hentat fra <https://web.p.ebscohost.com/ehost/detail/detail?vid=60&sid=5673327b-7505-4024-95de-ca1c2917e99d%40redis&bdata=JnNjb3BIPXNpdGU%3d#AN=174028431&db=aph>

Helgesen, L. (2021). *Menneskets dimensjoner* (Vol. 4. utg). Oslo: Cappelen Damm AS.

Helsedirektoratet. (2019, 12 03). Hentet fra

<https://www.helsedirektoratet.no/retningslinjer/tidlig-oppdagelse-av-utsatte-barn-og-unge/metode-og-prosess>

Holst Buass, E. (2016). *Med himmelen som tak* (Vol. 3. utg). Oslo: Universitetsforlaget.

Justis- og beredskapsdepartementet. (2021, 07 01). Hentet fra

<https://lovdata.no/dokument/NL/lov/1814-05-17-nn>

Kvello, Ø. (2018). *Oppvekstmiljø og sosialisering*. Oslo: Gyldendal Norsk forlag.

Länsstyrelsen. (2023, 10 16). *Fritid, kultur och föreningsliv*. Hentet fra

<https://www.informationsverige.se/sv/jag-har-fatt-uppehallstillstand/fritid-kultur-och-foreningsliv.html>

Peacock et al., J. (2021, 02 09). Use of Outdoor Education to increase physical activity and science learning among low-income children from urban schools. ss. 92-100. Hentet fra

<https://www.tandfonline.com/doi/epdf/10.1080/19325037.2021.1877222?needAccess=true>

Rugkåsa, M. (2018, 2). Etniske minoriteter og sosialt arbeid. 21, ss. 180-185. Hentet fra

<https://www.idunn.no/doi/epdf/10.18261/issn.2464-3076-2018-02-06> * s 6

Sommer, D. (2018). *Utvikling*. Oslo: Universitetsforlaget. * s 77

Studsrød et al., I. (2019). *Barnevernspedagog*. Oslo: Universitetsforlaget.

Thidemann, I.-J. (2019). *Bacheloroppgaven for sykepleierstudenter* (Vol. 2. utg). Oslo:

Universitetsforlaget. * s 128

Øverlien et al., C. (2016). *Barn, vold og traumer*. Oslo: Universitetsforlaget.